# Raadsvoorstel

| | | |
|---|---|---|
| Zaaknummer | : | 940218 |
| Raadsvergadering | : | 2 juli 2024 |
| Onderwerp | : | Fijnder - Begroting 2025 en Eerste Bestuursrapportage 2024 |
| Collegevergadering | : | 11 juni 2024 |
| Portefeuillehouder | : | Wethouder G.J. Teselink |
| Steller | : | Wouter van den Berg<br>Team Advies sociaal domein |

tel. : 0545-250250

**Te nemen besluit**

1. Geen zienswijze indienen op de Eerste Bestuursrapportage 2024 Fijnder.
2. Geen zienswijze indienen op de concept begroting 2025 Fijnder.

**Waarom dit voorstel en wat is het effect**

Het Algemeen Bestuur van Fijnder heeft de Begroting 2025 aangeboden, terwijl het Dagelijks Bestuur van Fijnder op haar beurt de Eerste Bestuursrapportage 2024 heeft aangeboden. Op grond van de gemeenschappelijke regeling hebben wij de Begroting 2025 Fijnder ontvangen. Ingevolge artikel 35 lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen dient de gemeenteraad in de gelegenheid te worden gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken. Het Algemeen Bestuur van Fijnder ontvangt een eventuele zienswijze graag voordat zij begin september 2024 een besluit neemt. Tevens wordt de gemeenteraad met de bestuursrapportage geïnformeerd over de voortgang op de Begroting 2024. Dit wordt gedaan door te rapporteren op de operationele doelstellingen uit de Begroting 2024. Het Dagelijks Bestuur van Fijnder ontvangt graag een eventuele zienswijze.

**Argumentatie**

**1.1 De Eerste Bestuursrapportage 2024 Fijnder geeft de belangrijkste ontwikkelingen weer**

In de eerste bestuursrapportage 2024 worden per programma de onderwerpen beschreven waar zich inhoudelijke - of financiële ontwikkelingen voordoen. In een aantal gevallen leidt dit tot een bijstelling van de in de begroting geraamde bedragen. De belangrijkste mutaties hangen samen met de volgende ontwikkelingen:

- *Bestandsontwikkeling*
  In de oorspronkelijke begroting 2024 is voor de ontwikkeling van het aantal bijstandsuitkeringen in 2023 en in 2024 de nullijn gehanteerd. In tegenstelling tot voorliggende jaren is in 2023 het bijstandsvolume bij Fijnder gestegen. Ook in 2024 is een toename zichtbaar. De toename wordt grotendeels veroorzaakt door de instroom van statushouders vanuit asielzoekerscentra. Omdat statushouders eerst een meerjarig inburgeringstraject doorlopen, is het niet te verwachten dat zij binnen afzienbare tijd uitstromen.
  Door deze ontwikkeling is een bijstelling van het verwachte aantal uitkeringen in 2024 evident. Voor de raming wordt nu uitgegaan van de nullijn ten opzichte van de eindstand maart 2024. Per saldo houdt dit een toename in van 2,2% ten opzichte van het aantal uitkeringen per eind 2023.

- *Verlengingen ontwikkelopdrachten Taal-/jobcoach en D'ran voor iedereen die kan*
  De ontwikkelopdrachten Taal-/jobcoach en D'ran voor iedereen die kan zijn in het eerste kwartaal van 2024 afgerond. Beide ontwikkelopdrachten laten positieve resultaten zien.

In te vullen door Griffie:

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

Echter is geconstateerd dat de pilotperiode te kort is gebleken om duurzame uitstroom aan te tonen. Het Dagelijks Bestuur heeft daarom besloten om de ontwikkelopdrachten te verlengen.

- *Start ontwikkelopdracht re-integratie: Bestaanszekerheid*
  Het Dagelijks Bestuur van Fijnder heeft ingestemd met het plan van aanpak voor de uitwerking van de ontwikkelopdracht Bestaanszekerheid. De voorgestelde ontwikkelopdracht is erop gericht om een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de bestaanszekerheid van minima.

- *Vervallen vaste bijdrage ten laste van programma Werk en activering*
  Een deel van de algemene kosten voor de infrastructuur en uitvoering van Fijnder werd bekostigd door een vaste bijdrage vanuit het programma Werk en Activering in plaats van het programma Overhead. Met ingang van deze bestuursrapportage komt deze systematiek te vervallen en worden deze kosten weer bekostigd binnen het programma Overhead.

- *Aanpassing formatie op basis van cliëntaantallen*
  Een deel van de formatie van Fijnder is direct gerelateerd aan het aantal cliënten dat Fijnder bedient. Deze formatie is bijgesteld op basis van het aantal cliënten per 1 januari 2024. Deze bijstelling leidt tot aanpassing van de uitvoeringskosten van de programma's Werk en activering, Inkomen en Ondersteuning.

- *Actualisatie planning projecten i-Visie*
  In de i-Visie 2023-2026 wordt onderscheid gemaakt in de doorontwikkeling dienstverlening, doorontwikkeling bedrijfsvoering en datagedreven organisatie. De planning van de projecten die vanuit deze visie worden uitgevoerd is geactualiseerd. De incidentele kosten voor deze projecten worden gedekt door onttrekkingen uit de bestemmingsreserve ICT.

**1.2 De begroting 2024 wordt aangepast op de basis van de meest actuele inzichten**
Op basis van de ontwikkelingen, zoals onder 1.1 aangegeven is, zijn de ramingen in via deze bestuursrapportage van de diverse begrotingsposten - voor zover noodzakelijk - herzien. De belangrijkste wijzigingen zijn toegelicht in de financiële paragraaf. Verder laat de aangepaste begroting geen onregelmatigheden of bijzonderheden zien.

**1.3 Fijnder is alert op de bestandstoename en doet aan accentverschuivingen in de dienstverlening**
Sinds 2023 is er sprake van een trendbreuk waar het gaat om de bestandsontwikkeling. Na een jarenlange daling van het bijstandsbestand, neemt het aantal bijstandsgerechtigden weer toe. De oorzaak moet hiervoor vooral gezocht worden in de verhoogde instroom, aangezien de uitstroom van bijstandsgerechtigden nog steeds behoorlijk op peil ligt. Voor een deel heeft dit te maken met de verhoogde instroom van statushouders. Hoewel Fijnder haar klanten op het individuele niveau reeds goed kent, analyseert Fijnder momenteel op bestandsniveau of er accentverschuivingen noodzakelijk zijn qua dienstverlening en ondersteuning. Zo werkt Fijnder aan een doorontwikkeling van sturings- en monitoringsgegevens van de groep inburgeraars om hen nog nadrukkelijker te kunnen volgen in hun ontwikkeling.

**1.4 Op grond van de argumenten 1.1 t/m 1.3 geen zienswijze indienen op de eerste bestuursrapportage 2024 van Fijnder**
De mutaties in de begroting worden zowel inhoudelijk als financieel (zie ook financiële paragraaf) helder toegelicht en vertonen geen bijzonderheden of onregelmatigheden. De bestandstoename, de daarmee samenhangende stijgende kosten en noodzakelijke baren wel voorzichtig zorgen. Voor een deel zijn het autonome ontwikkelingen waar Fijnder geen invloed op kan uitoefenen. Voor het deel waar Fijnder wel invloed kan uitoefenen doet het bestuur er alles aan om deze tendens te doorbreken of zoveel mogelijk af te remmen. Het voorstel is voor nu, in de wetenschap dat de gemeenteraad, regelmatig op de hoogte wordt gebracht van de ontwikkelingen bij Fijnder, om af te zien van het geven van een zienswijze.

**2.1 De Begroting 2025 Fijnder voldoet aan de eisen gesteld door de Gemeenschappelijke Regeling**
De stukken geven op hoofdlijnen weer hoe Fijnder de doelstellingen uit de begroting zal realiseren.

**2.2 Met het beschikbaar stellen van de financiële middelen kan Fijnder haar taken op het terrein van werk en inkomen uitvoeren**
Met het beschikbaar stellen van de middelen kan Fijnder de aan haar overgedragen taken en bevoegdheden binnen het kader van de Participatiewet uitvoeren.

**2.3 De Participatiewet wordt uitgevoerd binnen de beschikbaar gestelde middelen vanuit het Rijk**
De financieringssystematiek van de Participatiewet is ingewikkeld en wordt op verschillende momenten in het jaar met de gemeente gecommuniceerd. Bij een fors tekort kan gebruik worden gemaakt van de vangnetregeling van het ministerie.

**2.4 De begroting is in lijn met de eerder opgestelde kadernota**
De Begroting 2025 is gebaseerd op de uitgangspunten en de verwachte ontwikkelingen zoals opgenomen in de kadernota die in het afgelopen voorjaar van 2024 aan u beschikbaar is gesteld.

**2.5 Aangezien Fijnder proactief handelt naar aanleiding van de bestandstoename en gemeentelijke bezuinigingen vanaf 2026 stellen wij voor om af te zien van een zienswijze**
Zoals reeds bij de argumentatie behorende tot de eerste bestuursrapportage 2024 van Fijnder, onderkent het algemeen bestuur de bestandstoename die zich sinds 2023 heeft ingezet. Er is één op één een relatie te leggen met toegenomen kosten bij Fijnder, omdat er een direct verband is te leggen met het aantal te verstrekken bijstandskuitkeringen, maar bijvoorbeeld ook met de inzet van re-integratie instrumentarium en bijzondere bijstand.

**Kanttekeningen en risico's**
Het raadsvoorstel omvat op zichzelf geen risico's, aangezien het gaat over het wel of niet uitbrengen van een zienswijze. Een belangrijke kanttekening die bij zowel de 1e bestuursrapportage en begroting 2025 geplaatst kan worden, is dat de bestandsontwikkeling in relatie tot de stijgende kosten op de voet gevolgd dient te worden en dat er, waar mogelijk, bijsturing plaatsvindt. Fijnder geeft hier momenteel rekenschap van en zal de gemeenteraden blijven informeren over de bestandsontwikkeling.

**Financiën**
**1.1 Eerste Bestuursrapportage 2024 Fijnder**
In onderstaand overzicht staan de wijzigingen in de bijdrage van de gemeente Berkelland aan Fijnder opgenomen.

| **Wijzigingen bijdragen gemeente Berkelland begroting 2024** | |
|---|---|
| **Programma** | **X.1000** |
| Werk en activering | |
| * Loonkostensubsidies | -125 |
| * Programmakosten | -154 |
| * Uitvoeringskosten | 48 |
| Inkomen | |
| * Inkomensondersteuning | 710 |
| * Leefgeld Oekraïners | 146 |
| * Uitvoeringskosten | 8 |

| | |
|---|---|
| Ondersteuning<br>* Bijzondere bijstand/minimaregelingen<br>* Uitvoeringskosten | <br>110<br>6 |
| Overhead<br>* Uitvoeringskosten | <br>234 |
| **Totaal** | **983** |

Voor de bijdrage aan Fijnder heeft de gemeente verschillende dekkingsbronnen. In onderstaand overzicht staat tot welke mutaties de extra bijdrage van € 983.000 gaat leiden in de gemeentebegroting.

| **Beoogde mutaties binnen de begroting 2024 van de gemeente Berkelland** | |
|---|---|
| **Dekking uit:** | **X.1000** |
| Stelpost prijscompensatie | 296 |
| Specifieke uitkering Oekraïne | 146 |
| Energietoeslag | 110 |
| Buig | 431 |
| Totaal | 983 |

Bij de bestuursrapportage van Berkelland zal het verschil tussen de begroting van Fijnder en de gemeentelijke begroting gelijkgetrokken worden met onze P&C-cyclus.

**2.1 Begroting 2025 Fijnder**
De baten in de begroting 2025 van Fijnder (blz. 39) voor de gemeente Berkelland zijn in totaal € 21.898.000. De huidige Begroting 2025 van Berkelland wijkt af van de aangepaste Begroting 2025 van Fijnder. Als gevolg van de Begroting 2025 Fijnder ontstaat er, zonder tussentijdse bijstelling, een overbesteding van € 1.710.000 binnen de begroting van gemeente Berkelland (huidige bijdrage is € 20.188.000). Bij de bestuursrapportage 2024 van Berkelland zal dit verschil worden gelijkgetrokken d.m.v. een structurele begrotingswijziging. De verwachting is dat het grootste deel van dit bedrag net als in 2024 kan worden gedekt uit de Buig, specifieke uitkering Oekraïne en reserve energietoeslag.

Bij de bestuursrapportage van Berkelland zal het verschil tussen de begroting van Fijnder en de gemeentelijke begroting gelijkgetrokken worden met onze P&C-cyclus.

**2.2 Het BUIG-budget voor 2025 moet nog definitief vastgesteld worden.**
We zien in zowel de Eerste Bestuursrapportage 2024 en Begroting 2025 de kosten van Fijnder stijgen. Voor een groot deel wordt dit veroorzaakt door een toename van de uitkeringslasten. De voorlopige bijstandsbudgetten 2024 zijn gepubliceerd. Voor de gemeente Berkelland is er een voorlopig macrobudget van € 10.244.999 vastgesteld. In het najaar wordt het macrobudget voor 2024 definitief vastgesteld.

**VN verdrag rechten van mensen met een beperking**
Uitvoering van de Participatiewet draagt er aan bij dat mensen mee kunnen doen in de samenleving. Inwoners worden zoveel mogelijk geholpen om aan het werk te gaan en/of financieel ondersteund.

**Duurzaamheid**
Niet van toepassing.

**Communicatie**
De Gemeenschappelijke Regeling Fijnder is vanaf 1 januari 2022 van start gegaan om voor de gemeenten Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk onder andere de Participatiewet uit te voeren. De dienstverlening die Fijnder biedt richt zich vooral op de ondersteuning van werkzoekenden bij het vinden van werk, het verstrekken van uitkeringen voor levensonderhoud, uitvoering van (nieuw) beschut werk, het verstrekken van bijzondere bijstand en de minimaregeling.

**Initiatief, participatie en rol gemeente**
De Gemeenschappelijke Regeling Fijnder voert voor de gemeenten Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk de Participatiewet uit. De wethouders sociaal domein uit het college van burgemeester en wethouders zijn afgevaardigd in het Algemeen Bestuur van Fijnder.

**Planning en evaluatie**
De Begroting 2025 en Eerste Bestuursrapportage 2024 worden vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van Fijnder in september 2024. De gemeenteraad wordt gedurende het begrotingsjaar geïnformeerd door middel van een tweede bestuursrapportage en kwartaalrapportages.

**Alternatieven**
Wel een zienswijze indienen bij het bestuur van Fijnder.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,

| | |
|---|---|
| de secretaris, | de burgemeester, |
| drs. J. Jonker | drs. J.H.A. van Oostrum |

Raadsvergadering : 2 juli 2024

De raad van de gemeente Berkeland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 juni 2024

b e s l u i t:

1. Geen zienswijze indienen op de Eerste Bestuursrapportage 2023 Fijnder.
2. Geen zienswijze indienen op de concept begroting 2024 Fijnder.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 2 juli 2024

| | |
|---|---|
| de griffier, | de voorzitter, |
| drs. J.A. Satijn | drs. J.H.A. van Oostrum |

**Toelichting raadsvoorstel**

| | | |
|---|---|---|
| Onderwerp | : | Fijnder - Begroting 2025 en Eerste Bestuursrapportage 2024 |

Niet van toepassing.